

ÇUKUROVA KALKINMA AJANSI

ÜRETEEN ŞEHİRLER TEMİZ ÜRETİM TEMATİK TEKNİK DESTEK PROGRAMI

BAŞVURU REHBERİ

Referans Numarası: TR62/ÜŞTD

Başvuru Dönemi	Referans No	Son Başvuru Tarihi
3. Dönem (Mayıs-Haziran)	TR62/22/ÜŞTD	Elektronik Başvuru: 30 Haziran 2023, Saat: 23.59 Taahhütname Gönderimi: 07 Temmuz 2023, Saat: 17.00
4. Dönem (Temmuz-Ağustos)	TR62/22/ÜŞTD	Elektronik Başvuru: 31 Ağustos 2023, Saat: 23.59 Taahhütname Gönderimi: 07 Eylül 2023, Saat: 17.00
5. Dönem (Eylül-Ekim)	TR62/22/ÜŞTD	Elektronik Başvuru: 31 Ekim 2023, Saat: 23.59 Taahhütname Gönderimi: 07 Kasım 2023, Saat: 17.00
6. Dönem (Kasım-Aralık)	TR62/22/ÜŞTD	Elektronik Başvuru: 22 Aralık 2023, Saat: 23.59 Taahhütname Gönderimi: 29 Aralık 2023, Saat: 17.00

İÇİNDEKİLER

1. TEKNİK DESTEK PROGRAMI	3
1.1. Giriş	3
1.2. Programın Amaçları	4
1.3. Programın Öncelikleri	5
1.4. Çukurova Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak	5
2. PROGRAMA İLİŞKİN KURALLAR	6
2.1. Uygunluk Kriterleri	6
2.1.1. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir?	6
2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu	7
2.1.3. Uygun Faaliyetler: Teknik Destek Başvurusu Yapılabilecek Faaliyetler	7
2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler	9
2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler	9
2.2.1. Talep Formu ve Diğer Belgeler	9
2.2.2. Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacaktır?	10
2.2.3. Başvuruların Alınması İçin Son Tarih	10
2.2.4. Daha Fazla Bilgi Almak İçin	11
2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi	11
2.3.1. Ön İnceleme	11
2.3.2. Nihai Değerlendirme	13
2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi	13
2.4.1. Bildirimin İçeriği	13
2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi	14
2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları	14
3. EKLER	16

KALKINMA AJANSLARI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜÇUKUROVA
KALKINMA AJANSI

1. TEKNİK DESTEK PROGRAMI

1.1. Giriş

Kalkınma Ajanslarının amacı; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, temin edilen kaynakları etkin ve yerinde kullanarak yerel potansiyeli harekete geçirmek, ayrıca bölgenin yatırım imkânlarını iç ve dış yatırımcılara tanıtmak suretiyle bölgede yapılacak yatırımlar ile ulusal kalkınma planı ve programlarında öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasını gerçekleştirmek, rekabet gücünü yükseltmek ve sürekli kılmaktır.

Kalkınma Ajanslarının sağlayacağı proje ve faaliyet destekleri ile ilgili usul ve esaslar, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği, Destek Yönetimi Kılavuzu, Proje Uygulama Rehberi ve başvuru rehberinde belirtilmektedir. Ajanslar tarafından bu Yönetmelik, Kılavuz ve Rehber çerçevesinde sağlanacak desteklere ilişkin ilke ve kurallar; ulusal plan ve stratejiler, bölge plan ve programları ile Ajansın yıllık çalışma programında belirtilen öncelikler doğrultusunda oluşturulur.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından finanse edilen üreten şehirler programının hedefi; sanayinin ülke genelinde dengeli gelişimi ve büyüme odaklarının uluslararası alanda rekabetçi bir üretim yapısına kavuşması için, işletmelerin küresel üretim sistemlerine entegrasyonunun güçlendirilmesi, şehirlerin uluslararası erişilebilirliğinin ve kentsel yaşam kalitesinin yükseltilmesi, sanayi, teknoloji ve yenilik altyapıları ile beşerî sermaye ve kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesidir.

Üreten şehirler programı içinde yer alan tematik teknik desteğin amacı, özel sektör kurumlarının kapasitesinin geliştirilmesi, kurumsallaşması, sürdürülebilirliği ve verimliliğinin artırılması amacıyla, eğitim, danışmanlık, mentörlük faaliyetlerini içeren yönetim danışmanlığı hizmetleri konusunda teknik destek sağlamaktır. Tematik teknik destek, ulusal ve uluslararası kabul görmüş standartlar çerçevesinde yararlanıcıların mevcut durum analizinin gerçekleştirilmesi ve yönetsel ihtiyaçlarının tespitini içeren yönetsel durum değerlendirmesini ve tespit edilen ihtiyaçlara yönelik tematik teknik danışmanlık hizmetini kapsamaktadır.

Temiz Üretim Tematik Teknik Destek Programı, Çukurova Kalkınma Ajansı tarafından 2020 yılından itibaren üç yıl boyunca uygulanmakta olan "İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı" kapsamında ortaya konulmuştur. İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programının hedefi, Çukurova Bölgesi'nde rekabet gücü yüksek öncelikli imalat sanayi sektörlerinde ar-ge, yenilik, verimlilik ve dijital dönüşümün sağlanmasına yönelik ara yüzlerin oluşturulması ve desteklenmesi yoluyla bölgesel ekosistemin güçlendirilmesi, küçük ve orta ölçekli işletmeler düzeyinde katma değerli ve yenilikçi üretim kapasitesinin yükseltilmesi suretiyle bölgesel rekabet gücü ve ihracatın artırılmasıdır.

Temiz Üretim Tematik Teknik Destek Programı, İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programının hedefleri dikkate alınarak tasarlanmış olup, bu rehberde, Teknik Destek Programının genel amacı, başvuru uygunluk kriterleri ve diğer başvuru koşulları ayrıntılı biçimde yer almaktadır.

Temiz Üretim Tematik Teknik Destek Programı'nın kapsamı ve amacı; Çalışma Programı Usul ve Esasları, ilgili yerel paydaşlardan gelen talepler, görüşler ve geri beslemeler ışığında kararlaştırılmıştır. Çukurova Kalkınma Ajansı, Tematik Teknik Destek Programı'nın sözleşme makamıdır ve programın uygulanması, izlenmesi, denetlenmesi ve değerlendirilmesinden sorumludur.

Program için Önemli Tanımlar

Döngüsel Ekonomi: Atık oluşumunu en aza indirirken malzemeleri ve kaynakları kullanımlarının sonunda ürün döngüsüne geri döndürerek değerlerini mümkün olduğunca uzun süre korumayı hedefler.

Temiz Üretim: Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP), temiz üretimi (TÜ) "üretim süreçlerine, ürün ve hizmetlere sürekli olarak bütünsel ve önleyici bir çevre stratejisi uygulanması ile insanlar ve çevre üzerindeki risklerin azaltılması" olarak tanımlamaktadır.

Temiz üretim, üretim süreçleri için;

- hammadde, su ve enerjinin etkin kullanımı,
- toksik ve tehlikeli hammaddelerin kullanılmaması,
- üretim süreçleri boyunca, her türlü atık/artıkların gerek miktar gerek toksik içerik bakımından azaltılması esasına dayanır.

Karbon Ayak İzi: Kyoto Protokolü tarafından belirlenmiş üretim, hizmet, işleme gibi faaliyetler sonucu oluşan sera gazlarının etkilerinin karbondioksit (CO₂) cinsinden eşdeğerlerinin hesaplanması çalışmasıdır.

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM): Karbon vergisi olarak da adlandırılan SKDM, Avrupa Birliğine ithal edilen malların üretim ve ithalat süreçlerinde meydana gelen sera gazı emisyon miktarı ile orantılı bir finansal karşılığın ihracatçıya yansıtıldığı bir mekanizmadır.

1.2. Programın Amaçları

İklim değişikliğinin meydana getirdiği olumsuzluklar son dönemde tüm dünyanın gündemi haline gelmiştir. Ülkeler iklim değişikliğinden kaynaklanan küresel ısınma problemine çözüm bulabilmek için karbon emisyonunda önemli ölçüde azalmalara yol açacak taahhütleri içeren ve uluslararası bağlayıcılığı olan anlaşmalara imza atmaktadır.

Sürdürülebilirlik kavramı etrafında şekillenen döngüsel ekonomi, temiz üretim, enerji ve su verimliliği, yeşil büyüme gibi kavramlar ekonomik ve sosyal anlamda yaşamın her alanına sirayet ederek işle ilgili planların merkezine oturmuştur. Bu kapsamda, Türkiye'de de Çevre ve Şehircilik Bakanlığının isminin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak değiştirilmesi ile iklim değişikliğiyle uyum politikalarının daha da etkinleşerek geliştirileceği, bu alanda Ar-Ge ve inovasyon faaliyetlerinin artırılacağı, geleceğin küresel fırsatlarının değerlendirileceği en üst makamlardan deklare edilmiştir.

AB, Avrupa Yeşil Mutabakatı ile uluslararası topluma iklim değişikliği ile mücadele kapsamında 2030 yılında karbon emisyonu salınımını, 1990 yılındaki karbon emisyonu salınımına kıyasla %55 oranında düşürmeyi, 2050 yılına gelindiğinde ise karbon nötr kıta haline gelmeyi taahhüt etmiştir. Bunun için AB'nin aldığı önlemlerden birisi de Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasıdır (SKDM). Bu yeni düzenleme ile ilk aşamada enerji ve kaynak yoğun sektörlerde (elektrik, çimento, alüminyum, gübre ve demir-çelik vs.) ürünlerin ithalat fiyatının ürünün karbon içeriği dikkate alınarak belirlenmesi, yani AB'ye ürün satan firmaların sebep oldukları karbon salınımına bağlı olarak, AB'ye sınırdaki ek bir karbon ücreti ödemesi öngörülmektedir.

SKDM, 2023 yılında başlayan üç yıllık bir geçiş döneminden sonra Ocak 2026'da yürürlüğe girecektir. İhracata dayalı bir ön analizde, Rusya, Türkiye, Ukrayna, Hindistan ve Çin'in SKDM'den etkilenme olasılığı en yüksek ülkeler olduğu belirtilmektedir.

2021 yılının son çeyreğinde Paris Anlaşması'nın TBMM'de onaylanması ve Avrupa Birliği'nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasını 2023 yılından itibaren kademeli olarak uygulayacağını ilan etmesi, toplam ihracatının yaklaşık %41'ini Avrupa Birliği ülkelerine gerçekleştiren ve kendisine 2053 yılına kadar karbon nötr olma hedefi koyan Türkiye için temiz üretim alanında zaman kaybetmeden harekete geçmeyi gerektirmektedir. Söz konusu gelişmeler başta imalat sanayi olmak üzere birçok sektörde rekabet gücünü etkileyecek sonuçlar doğuracaktır. Bu doğrultuda, TR62 Bölgesi'nde imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların temiz üretim tekniklerini kullanarak etkin üretim yapmaları ve hedef pazarlardaki temiz üretim konusundaki alıcı taleplerine uygun dönüşümü gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

TR62 bölgesinde, temiz üretim konusunda imalatçıların farkındalık düzeyi ve beklentilerini anlayabilmek için Ajansımız tarafından, Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi ve Mersin Tarsus Organize Sanayi Bölgesi işbirliği ile bir saha araştırması yapılmıştır. Anket yoluyla doğrudan imalatçılardan veri toplanarak hazırlanan bu çalışma ile 28 firma ile görüşme sağlanmıştır. Çoğunluğu kimya, tekstil, gıda ve metal-makine sektörlerinde faaliyet gösteren firmaların tamamı faaliyet gösterdikleri sektörün Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasından etkileneceğini düşünmektedir. Araştırmaya katılan firmaların %75'i temiz üretimin sektörleri için aciliyet arz ettiğini ifade etmektedir. Buna karşın firmaların sadece %57'si enerji, su, hammadde ve atık etütlerini düzenli olarak yaptırmaktadır. Firmaların %54'ü enerji, su, hammadde ve atık yönetimi alanlarında, kısa vadede (1-3 yıl) yatırım yapmayı düşünmekle birlikte, kısa dönemde belirtilen alanlarda yatırım yapmayı düşünen bu firmaların %80'inin yatırım için etüt ve ön fizibilite çalışmalarına ihtiyaç duyduğu anlaşılmıştır. Son olarak; araştırmaya katılan firmaların %82'si temiz üretim etüdü yaptırmak için Çukurova Kalkınma Ajansı'nın desteğine ihtiyaç duyduğunu ifade etmiştir.

2014-2023 Çukurova Bölge Planı amaçları ile uyumlu olarak oluşturulmuş İmalat Sanayinde Kurumsallaşma, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı çerçevesinde hazırlanmış bulunan Temiz Üretim Tematik Teknik Destek Programı'nın genel amacı, TR62 bölgesinde faaliyet gösteren işletmelerin temiz üretim konusundaki kurumsal kapasitelerinin artırılmasını destekleyerek uluslararası rekabet güçlerinin artırılmasına katkıda bulunmaktır. Programın özel amacı ise, Adana Hacı Sabancı OSB ve Mersin-Tarsus OSB'de tekstil, gıda, metal ve makine sektörlerinde faaliyet gösteren firmaların temiz üretim standartlarını sağlamalarına yönelik kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici faaliyetlere teknik danışmanlık desteği sağlanmasıdır.

1.3. Programın Öncelikleri:

Temiz Üretim Tematik Teknik Destek Programının öncelik alanı; Adana Hacı Sabancı OSB ve Mersin-Tarsus OSB'de tekstil, gıda, metal ve makine sektörlerinde faaliyet gösteren işletmelerin **Temiz Üretim Etüt** çalışmasının ve gerekli görülen işletmeler için etüde ek olarak **Karbon Ayak İzi Ölçüm** çalışmalarının gerçekleştirilmesidir.

Temiz Üretim Etüt Çalışması; üretim süreçlerinde önemli bir girdi olan enerji, su ve hammadde kullanımında verimliliği artıracak fırsatların belirlenmesi ve atıkların gerek miktar gerek toksik içerik bakımından azaltılmasına yönelik etüt çalışmasıdır.

14. Çukurova Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak

Bu program kapsamında desteklenecek temiz üretim tematik teknik destek talepleri için Ajans tarafından tahsis edilen toplam kaynak tutarı **5.000.000,00 TL**'dir. Çukurova Kalkınma Ajansı, bu programa ayırdığı kaynağın bir kısmını ya da tamamını kullandırmama hakkını saklı tutar.

Tematik Teknik Destek Tutarı

Temiz Üretim Tematik Teknik Destek Programı kapsamında yararlanıcı firmaya doğrudan mali destek verilmez. Ajans, bu desteği temiz üretim konusunda uzmanlaşmış bir merkezden hizmet alımı yoluyla gerçekleştirir. Her bir tematik teknik desteğin Ajansa toplam maliyeti (KDV Dâhil) **200.000,00 TL**'yi aşamaz. Hizmet alımının satın alma ve ödeme işleri Ajans tarafından gerçekleştirilir.

Yararlanıcı firmanın söz konusu desteğin sağlanması süresince ve doğrudan destek nedeniyle gelir elde etmesi mümkün değildir. Yararlanıcının bu hükme rağmen, böyle bir gelir elde ettiğinin tespiti durumunda, ilgili gelir Ajansa aktarılır. Bu hususa yapılacak sözleşmede yer verilir.

Eş Finansman

Temiz Üretim Tematik Teknik Destek Programı kapsamında yararlanıcıdan herhangi bir nakdi katkı talep edilmemektedir. Ancak, Başvuru Sahibinin teknik destek faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi için gerekli yazılım ve donanım altyapısına sahip olması beklenmektedir. Faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gerekli çalışma materyalleri ile eğitim, çalıştay vb. çalışmaların organizasyonuna ilişkin harcamalar ve gereklilikler yararlanıcı veya ortağı tarafından sağlanır. Gerekli teçhizat, yazılım ve lisansların yararlanıcı tarafından karşılanacak aynı katkılar bölümünde belirtilmesi gerekmektedir. Hizmetin uzaktan alınması gerektiği hallerde; uzaktan danışmanlık hizmetinin gerektirdiği teknoloji altyapısı yararlanıcı veya varsa ortağı tarafından sağlanmalıdır. Hak kazanılan teknik destek kapsamında teçhizat alımına yönelik satın alma yapılması söz konusu değildir.

2. PROGRAMA İLİŞKİN KURALLAR

Bu bölümde, Temiz Üretim Tematik Teknik Destek Programı çerçevesinde başvuruların sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar; "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği" ve "Destek Yönetim Kılavuzu" hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır.

Başvuru Sahipleri, başvuruda buldukları andan itibaren bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümleri ile bu rehberde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.

2.1. Uygunluk Kriterleri

Tematik teknik destek sağlanacak başvurularda üç temel uygunluk kriteri aranmaktadır:

- Başvuru sahibi ve ortaklarının uygunluğu
- Tematik Teknik destek sağlanacak faaliyetlerin uygunluğu
- Maliyetlerin uygunluğu

Tematik teknik destekten yararlanacak bir başvurunun üç temel uygunluk kriterini eksiksiz olarak yerine getirmesi zorunludur.

2.1.1. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir?

Bu programa sadece Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinin 7A Maddesi b Bendinde belirtilen kar amacı güden özel işletmeler başvuru yapabilir.

Başvuru Sahibinin;

- Ajansın faaliyet gösterdiği TR62 (Adana, Mersin) Düzey 2 Bölgesi'nde kayıtlı olması veya merkezi ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması,
- Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi veya Mersin Tarsus Organize Sanayi Bölgesi içerisinde faaliyet gösteriyor olması,

- Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflamasına (NACE Rev.2) göre;
 - ✓ 10. Gıda ürünlerinin imalatı,
 - ✓ 13. Tekstil ürünlerinin imalatı,
 - ✓ 25. Fabrikasyon metal ürünleri imalatı,
 - ✓ 28. Makine ve ekipman imalatı sektörlerinde faaliyet göstermesi,
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi,
- Ajansa proje başvurusu yapılmadan önce kurulmuş ve esnaf veya ticaret sicilinde tescil edilmiş olması gerekmektedir.

Yukarıdaki şartların tümünü taşımayan kişiler başvuru sahibi olamazlar.

2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu

Başvuru Sahipleri tek başlarına ya da ortak kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilirler.

Başvuru Sahibinin ortakları, tematik teknik destek faaliyetinin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları masraflar yararlanıcının yaptığı masraflarla aynı koşullarda kabul edilebilecektir. Bu nedenle ortaklar, Başvuru Sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini karşılamalıdır.

2.1.3. Uygun Faaliyetler: Tematik Teknik Destek Başvurusu Yapılabilecek Faaliyetler

Süre

Ajans tarafından kendi personeli veya hizmet alımı yoluyla sağlanan her bir tematik teknik desteğin uygulama süresi sözleşme imzalandıktan sonra **12 aydır**. Talebin fazla olması, yoğunluk ve başka sebeplerden dolayı, onaylandığı halde 12 ay içerisinde gerçekleştirilemeyen tematik teknik destek faaliyetlerinin uygulama süresi; Ajansın iş yükü, uzman profili ve çalışma programı göz önünde bulundurularak, genel sekreterlikçe en fazla 1 ay süre ile uzatılabilir.

Yer

Tematik Teknik destek, ajansın faaliyet gösterdiği TR62 (Adana, Mersin) Düzey 2 Bölgesi'nde gerçekleştirilmelidir. Ancak amaçlarına uygunluğu gerekçelendirildiği durumlarda özellikle ulusal veya uluslararası ilişkiler gerektiren bazı destekler bölge dışında da sağlanabilir.

Tematik Teknik Destek Konuları

Ajans, program kapsamında herhangi bir proje teklif çağrısı ile ilişkilendirmemek koşuluyla, yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunabilecek **Temiz Üretim Danışmanlık** faaliyetlerine teknik destek sağlayacaktır. Ancak, alınacak danışmanlık hizmeti kapsamında başvuru sahibinin eğitim ihtiyaçlarına dönük faaliyetler de başvuru içerisinde yer alabilir.

Temiz Üretim Danışmanlık Faaliyeti, Başvuru Rehberi Ek D: Temiz Üretim Danışmanlığı İçeriğinde de belirtildiği gibi **sadece** aşağıdaki konudan oluşmaktadır;

- Temiz Üretim Etüt çalışması ve gerekli görülen firmalar için etüde ek olarak Karbon Ayak İzi hesaplamasının yapılması

Etüt kapsamında tesiste gerçekleştirilecek çalışmalar aşağıda verilmektedir;

1. Ön Değerlendirme: Ön değerlendirme kapsamında tesis ziyaret edilerek, her bir proses/birim hakkında bilgi temin edilir. Proseslerle ilgili akış diyagramları, teknik raporlar ve kontrol listeleri (emiyon raporu, katı atık raporu,

bakım-onarım listeleri vb.), sürdürülebilirlik raporları ve bunun gibi dokümanlar incelenir.

2. Temiz Üretim Etüdü Kapsamının ve Sınırlarının Belirlenmesi: Ön değerlendirmeden sonra işletme yönetimiyle birlikte Temiz Üretim Etüdü sınırları belirlenir. Talebe ve işletmenin büyüklüğüne/kapsamına göre ya tesisin tümü için her bir prosesi kapsayacak şekilde ya da belirli proses(ler) için temiz üretim etüdü yapılır.

3. Proses Akım Şemalarının Çizilmesi ve Veri Toplanması: Temiz üretim etüdü sınırları ve kapsamı belirlendikten sonra kapsama göre proses akım şemaları çıkarılır. Tesisten temin edilen veriler doğrultusunda spesifik üretim ve tüketim değerleri hesaplanarak, akım şemaları üzerinde gösterilir. Eğer eksik veriler varsa kapsama göre ya varsayım yapılır ya da ölçüm yapılır.

4. Ölçüm ve Analizlerin Yapılması: Veri toplama esnasında tespit edilen eksik veriler (enerji ve su ile ilgili) ölçüm yapılarak belirlenir. Ya da temiz üretim etüdü kapsamına göre tesiste/proseste temiz üretim ekibi tarafından ölçümler gerçekleştirilir. Yapılması planlanan ölçümler ya temiz üretim ekibi tarafından tespit edilen noktaları ya da tesis yönetimi tarafından belirlenen noktaları kapsar.

5. Temiz Üretim Olanaklarının Tespit Edilmesi: Proseslerle ilgili veriler toplandıktan sonra kütle denklikleri kurularak kayıp, kaçak noktaları tespit edilir. Spesifik üretim ve tüketim değerleri literatür ve dünya örnekleri ile kıyaslanarak tesisin mevcut durumu değerlendirilir ve temiz üretim olanakları tespit edilir. Bu aşamada yapılan analizler ve ölçümler yol gösterici nitelikte olacaktır.

6. Ön Fizibilite Çalışması: İşletme yetkilileri ile birlikte önceliklendirilen en fazla 3 adet temiz üretim olanağı için ön fizibilite çalışması yapılarak olanaklar için yatırım maliyeti, ekonomik kazanımlar ve yatırımın geri dönüş süresi hesaplanır.

Bununla birlikte tüm faaliyetler her koşulda merî mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları kesinlikle içermemelidir:

- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı proje ve proje kapsamında desteklenmesi talep edilen faaliyet yahut harcama kalemleri için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler

! Başvurunun kapsamı belirlenirken işletmenin ihtiyaçları, teknik desteğin süresi ve destek tutarı göz önünde bulundurulmalıdır.

Uygun Olmayan Tematik Teknik Destek Konuları

Program amaç ve öncelikleri ile ilişkili bulunmayan, içeriği sadece belgelendirme veya sadece eğitim faaliyetinden oluşan başvurular Temiz Üretim Tematik Teknik Destek Programı kapsamında uygun görülmeyecek ve ön inceleme aşamasında elenecektir.

Tematik Teknik Destek Programına İlişkin Özel Düzenlemeler

- Ajans, aynı proje veya faaliyet için mali destek veya teknik destekten sadece birini sağlayabilir. Ancak, güdümlü projeler için bu hüküm uygulanmaz.

Önemli Hatırlatmalar

• Tematik teknik destek faaliyetinde, **başvuru sahibinin mevcut imkânları ile gerçekleştirilememesi, kurumsal kapasite artışı sağlaması, acil ve stratejik nitelikte olması** gibi hususlara özen gösterilmelidir. Başvuru sahibinin faaliyetleri ile ilgili olmayan, belirli bir soruna çözüm üretmeyen ve etkisi net olarak tanımlanmamış faaliyetlerin desteklenmeyeceği unutulmamalıdır.

- Tematik teknik destek talebi, birbiriyle ilişkili olmayan birden fazla konu içermemelidir.
- Tematik teknik destek başvurusu kapsamında **ihtiyaç analizi** yapılmış olan teknik destek talepleri öncelikli olarak desteklenecektir.

• Tematik teknik destek başvurusunda bulunan işletmenin ihtiyaçları ile verilecek olan teknik desteğin içeriğinin tam olarak örtüşmesi için başvuru sahibi tarafından hazırlanan ve başvuru dosyasında yer alan **EK-A Eğitim/Danışmanlık Bilgi Formunun ve EK-B Başvuru Sahibi Mevcut Durum Analizi Formunun** tam ve eksiksiz şekilde hazırlanmış olması önemlidir.

• Başvuru Sahibinin tematik teknik destek faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi için **gerekli yazılım ve donanım altyapısına sahip olması** beklenmektedir. Gerekli teçhizat, yazılım ve lisansların yararlanıcı tarafından karşılanacak aynı katkılar bölümünde belirtilmesi gerekmektedir.

1.1.4 Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler

Tematik Teknik Destek Programı kapsamında yararlanıcı kuruluşa doğrudan ödeme yapılması söz konusu olmayıp, talep edilen teknik destek Ajans tarafından hizmet alımı yoluyla sağlanacaktır.

Bu maliyetlerin dışındaki tüm maliyetler uygun olmayan maliyetler kapsamındadır.

Tematik teknik destek faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi için gerekli çalışma materyalleri ile eğitim, toplantı vb. çalışmaların organizasyonuna ait gereklilikler yararlanıcı veya ortağı tarafından sağlanır.

1.2 Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

2.2.1 Talep Formu ve Diğer Belgeler

Programa başvurmak isteyen işletmeler başvuruların hazırlanmasında Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemini (KAYS) kullanacaktır. Başvurular, <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr> adresine girilerek veya <http://www.cka.org.tr> adresinden ulaşılabilecek olan KAYS başvuru modülü üzerinden elektronik ortamda yapılacaktır. KAYS üzerinden sunulmayan başvurular değerlendirmeye alınmayacaktır.

Bir başvuru sahibinin başvuru için öncelikle <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr/> adresine giriş yapması gerekmektedir. Başvuru sahibi, KAYS modülünde "Kullanıcı Girişi" butonu ile ilerleyerek ve e-devlet kapısı kimlik doğrulama sisteminde yer alan seçeneklerden birini kullanarak sisteme giriş yapabilmektedir. Sisteme giriş yapan başvuru sahibi kullanıcısı sistem üzerinde açık olan destek programına başvuru yapabilecektir.

Başvuru Formu KAYS üzerinden doldurulmalı, destekleyici belgeler taranarak sisteme eklenmeli ve sistemin ürettiği taahhütname üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmadan Ajansa gönderilmelidir. Başvuru Formu ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır. Başka formatta hazırlanmış taahhünamelerin teslimi başvurunun reddine yol açacaktır.

Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler:

Başvurular, Tematik Teknik Destek Talep Formu ve diğer ekler yanında aşağıdaki belgelerle birlikte KAYS'a eklenmesi **zorunludur**:

- Başvuru Sahibinin -ve varsa Ortaklarının- **oda faaliyet belgesi** örneği,
- Başvuru Sahibinin -ve varsa Ortaklarının- **kuruluş ve güncel durumunu (kuruluş yeri, sermaye yapısı, işgal alanları, başvuru sırasındaki güncel hali vb.)** gösteren Ticaret Sicil Gazetesi veya Esnaf Sanatkarlar Sicil Gazetesi örneği,
- Başvuru Sahibini -ve varsa Ortaklarını- temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)in isim(ler)inin ve imzalarının **noter tasdikli imza sirküleri**. (Bu kişi(ler)in yetkisi ve sorumluluğunun kaynağının da belgelenmesi gerekmektedir -kuruluş sözleşmesinde işaretlenerek veya Yönetim Kurulu'nun ya da yetkili Yönetim Organının bu kişi(ler) yetkilendirme kararının sureti ile-)

d. EK-A Eğitim/Danışmanlık Bilgi Formu

e. EK-B Başvuru Sahibi Mevcut Durum Analizi (Temiz üretime yönelik bilgiler için ilgili şablon doldurulacaktır)

2.2.2 Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacaktır?

Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren **en geç 5 iş günü** içerisinde tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibinin temsil ve ilzama yetkili temsilcisi tarafından imzalanıp taratılarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren **en geç 5 iş günü** içerisinde ajansın başvuru rehberinde belirttiği adrese teslim edilir.

ÇUKUROVA KALKINMA AJANSI

Döşeme Mah. Turhan Cemal Beriker Bulvarı No:138/2 01060 Seyhan/ADANA

2.2.3 Başvuruların Alınması İçin Son Tarih

Temiz Üretim Tematik Teknik Destek Programı başvuruları ikiye aylık dönemler halinde sürekli olarak alınmaktadır. Dönemler itibarıyla başvuruların alınması için son tarihler aşağıda belirtilmiştir.

KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin aşağıdaki tabloda belirtilen taahhütname teslim tarihine kadar e-imza ile imzalanması, taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde ajansın başvuru rehberinde belirttiği adrese teslim edilir. Bu durumda elden teslim eden kişiye, imzalı ve tarihli bir alındı belgesi verilir. Zamanında yapılmayan proje başvuruları için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmadan reddedilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Taahhütnamenin elden teslim edileceği durumlarda, kabul mahallinde son başvuru anı itibarıyla bir yığılma söz konusu ise kapanış saatinde kapılar kapatılır ve sadece o an itibarıyla içeride bulunan başvurular kabul edilerek işlem tamamlanır. Taahhütnamenin posta veya kargo şirketi yoluyla gönderildiği durumlarda postadaki gecikmeler dikkate alınmaz.

Başvuru Dönemi	Referans No	Son Başvuru Tarihi
3. Dönem (Mayıs-Haziran)	TR62/22/ÜŞTD	Elektronik Başvuru: 30 Haziran 2023, Saat: 23.59 Taahhütname Gönderimi: 07 Temmuz 2023, Saat: 17.00
4. Dönem (Temmuz-Ağustos)	TR62/22/ÜŞTD	Elektronik Başvuru: 31 Ağustos 2023, Saat: 23.59 Taahhütname Gönderimi: 07 Eylül 2023, Saat: 17.00
5. Dönem (Eylül-Ekim)	TR62/22/ÜŞTD	Elektronik Başvuru: 31 Ekim 2023, Saat: 23.59 Taahhütname Gönderimi: 07 Kasım 2023, Saat: 17.00
6. Dönem (Kasım-Aralık)	TR62/22/ÜŞTD	Elektronik Başvuru: 22 Aralık 2023, Saat: 23.59 Taahhütname Gönderimi: 29 Aralık 2023, Saat: 17.00

Başarılı bulunan tematik teknik destek başvuruları, Ajansın bütçe imkânları çerçevesinde başarı sırasına göre desteklenirler. Ajans yıl içerisinde yeni başvuru almama yetkisine sahip olup bu durumda o yıl içerisinde yeni başvuru alınmayacağı Ajans internet sitesinde duyurur.

2.2.4 Daha Fazla Bilgi Almak İçin

Sorularınızı, tematik teknik destek programının referans numarasını açık bir şekilde belirterek, elektronik posta ya da faks ile aşağıdaki adrese veya faks numarasına gönderebilirsiniz.

İnternet adresi: www.cka.org.tr
E-posta adresi : projebirimi@cka.org.tr
Telefon : (322) 363 00 40
Faks : (322) 363 00 41

Tüm resmi açıklamalar ve talep edilen bilgi Ajans tarafından sağlanacaktır. Başvuru Rehberinde yer almayan hiçbir bilgi Başvuru Sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.

2.3 Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi

Belirlenen usullere uygun olarak hazırlanacak ve Ajansa sunulacak olan her bir başvuru, Genel Sekreterce görevlendirilecek ilgili Ajans uzmanlarından oluşan en az üç kişilik bir değerlendirme komisyonu tarafından değerlendirilir. Değerlendirme komisyonunun çalışma esas ve usulleri, Kalkınma Ajansları Destek Yönetim Kılavuzu kapsamında belirtilen hususlar çerçevesinde Ajans tarafından belirlenir.

Tematik teknik destek başvuruları, her bir başvuru döneminin tamamlanmasını takip eden 15 iş günü içerisinde değerlendirilir. Değerlendirme süreci, ön inceleme ile nihai değerlendirme olmak üzere iki aşamadan oluşmaktadır:

2.3.1 Ön İnceleme

Ön inceleme aşamasında, zamanında teslim edilen başvuruların idari kontrol ile uygunluk kontrolü yapılır.

a. İdari Kontrol

Başvurular, öncelikle şekli uygunluk açısından idari kontrole tabi tutulur. İdari kontrolde, aşağıda yer alan İdari Kontrol Listesinde belirtilen kriterlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilmektedir.

İDARİ KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır	Kriterin Taşınmaması Durumunda Ön İnceleme Sonucu
1. Başvuru Formu standart formata uygun olarak KAYS üzerinden hazırlanmıştır.			Ret
2. Teklif, Türkçe olarak hazırlanmıştır.			Ret
3. Başvuru Sahibinin -ve varsa Ortaklarının- kuruluş ve güncel durumunu (kuruluş yeri, sermaye yapısı, işgal alanları, başvuru sırasındaki güncel hali vb.) gösteren Ticaret Sicil Gazetesi veya Esnaf Sanatkarlar Sicil Gazetesi örneği sunulmuştur.			Eksik Evrak Bildirimi
4. Başvuru Sahibinin -ve varsa Ortaklarının- oda faaliyet belgesi örneği sunulmuştur.			Eksik Evrak Bildirimi
5. Başvuru Sahibini -ve varsa Ortaklarını- temsil ve ilzama yetkili kişi(ler) in isim(ler)inin ve imzalarının noter tasdikli imza sirküleri . (Bu kişi(ler)in yetkisi ve sorumluluğunun kaynağının da belgelenmesi gerekme-tedir -kuruluş sözleşmesinde işaretlenerek veya Yönetim Kurulu'nun ya da yetkili Yönetim Organının bu kişi(ler) i yetkilendirme kararının sureti ile-)			Eksik Evrak Bildirimi
6. Taahhütname, Başvuru Sahibinin temsil ve ilzama yetkili temsilcisi tarafından imzalanmıştır.			Ret
7. Eğitim/Danışmanlık Bilgi Formu doldurularak Başvuru Sahibinin temsil ve ilzama yetkili temsilcisi tarafından imzalanarak KAYS'a yüklenmiştir.			Eksik Evrak Bildirimi
8. Başvuru Sahibi Mevcut Durum Analizi formu eksiksiz doldurularak KAYS'a yüklenmiştir			Eksik Evrak Bildirimi

b. Uygunluk Kontrolü

Uygunluk kontrolü aşağıda yer alan listeye göre yapılır:

UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır	Kriterin Taşınmaması Durumunda Ön İnceleme Sonucu
1. Başvuru Sahibi ve ortakları uygundur.			Ret
2. Tematik teknik destek, program kapsamında uygun olarak tanımlanan yerde uygulanacaktır.			Ret
3. Tematik teknik destek uygulama süresi 12 ay veya daha kısadır.			Ret
4. Tematik teknik destek konusu, Ajansın yürütmekte olduğu teknik destek programının amaç ve öncelikleri kapsamında açıkça yer almaktadır.			Ret

2.3.2 Nihai Değerlendirme

Ön incelemeyi geçen başvurular; aşağıda yer alan değerlendirme tablosuna göre değerlendirmeye tabi tutulacaktır.

DEĞERLENDİRME TABLOSU

Değerlendirme Tablosu	Puan
1. Başvuru, teknik destek kapsamında desteklenecek alanlarla ne kadar ilgili?	30
2. Teknik destek başvurusu, diğer uygulanan/uygulanacak programlarla karşılaştırıldığında katma değer yaratacak unsurlar içeriyor mu?	30
3. İhtiyaçlar ve sorunlar ne kadar doğru bir şekilde tanımlanmış?	20
4. Başvurunun beklenen sonuçlarının, hedef gruplar üzerinde sürdürülebilir bir etkisi var mı? Çarpan etkileri olacak mı?	20
TOPLAM PUAN	100

Alınan teknik destek başvuruları, değerlendirme komisyonu üyeleri tarafından tablodaki puanlama kriterleri dikkate alınarak değerlendirilir. Başvurunun başarılı kabul edilebilmesi için değerlendirme komisyonu üyelerinden ortalama en az 65 (altmış beş) puan alması gerekmektedir.

Başarılı bulunan teknik destek başvuruları, ajansın bütçe imkânları çerçevesinde başarı sırasına göre desteklenirler. Ajans yıl içerisinde yeni başvuru almama yetkisine sahip olup bu durumda o yıl içerisinde yeni başvuru alınmayacağı Ajans internet sitesinde duyurur.

2.4 Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

2.4.1 Bildirimin İçeriği

Başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı, aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır:

- Başvuru, son başvuru tarihinden sonra alınmıştır.
- Başvuru eksiktir veya belirtilen idari koşullara uygun değildir.
- Başvuru Sahibi veya ortaklarından biri ya da bir kaçı uygun değildir.
- Başvuru içeriği uygun değildir (teklif edilen faaliyetin program kapsamında olmaması, teklifin izin verilen azami süreyi aşması, teknik desteğin hizmet alımı yoluyla sağlanması halinde azami destek miktarını aşması vb.)
- Başvuru, programın rehberde belirtilen amaç ve öncelikleri ile ilgili değildir.
- Başvuru, seçilmiş olan diğer teknik destek faaliyetlerine göre daha az puan almıştır.
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten önce teslim edilmemiştir.
- Bu Rehberde bulunan herhangi başka bir kritere uyulmamıştır.

Ajansın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir.

KALKINMA AJANSLARI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜÇUKUROVA
KALKINMA AJANSI

2.4.2 Öngörülen Zaman Çizelgesi

Bir dönemde alınan başvurular bir sonraki dönemin ilk 15 iş günü içerisinde değerlendirilir. Değerlendirme sonucunda teknik destek başvurusu uygun bulunan başvuru sahipleri, her bir başvuru dönemini müteakip ayın sonunda Ajansın internet sitesinde ilan edilir ve böylece sözleşme imzalamaya davet edilmiş sayılırlar. Teknik destek talepleri uygun görülen başvuru sahipleri ile ilan tarihinden itibaren 10 iş günü içinde elektronik ortamda sözleşme imzalanır. E-imza kullanılmaması durumunda başvuru sahibi tarafından Ajansa bilgi verilmelidir. Bu durumda Ajansın yönlendirmesi doğrultusunda sözleşme imza süreci tamamlanır. Belirlenen süre içerisinde müracaat etmeyenler haklarından feragat etmiş sayılırlar.

2.5 Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Genel Sekreterin onayıyla desteklenmesi öngörülen teknik destekler ve buna ilişkin ilke ve kurallar, başvuru sahibi ile Ajans adına Genel Sekreterin imzalayacağı bir sözleşmeye bağlanır.

Sözleşme imzalanmadan önce Ajans, gerektiğinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir. Sözleşmeler, başvuru sahiplerince mevzuatta belirlenen süre içerisinde başvuru formu ve ekleri ile başvuru rehberinde belirtilen destekleyici belgelerin aslı veya onaylı suretinin sunulmasını takiben imzalanır. Bu süre zarfında Ajansa başvurmayan veya sözleşme imzalamayacağını yazılı olarak bildiren veya Ajans tarafından talep edilen belgeleri zamanında sunmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır ve aynı faaliyet için bir yıl süre ile tekrar başvuruda bulunamazlar. Bu süre zarfında, mücbir bir sebepten ötürü sözleşme imzalamaya gelemeyeceğini bildiren sözleşme sahiplerine on günlük ilave süre tanınabilir. Sunulan belgelerin gerçeğe aykırı yahut KAYS'ta yer alan bilgi ve belgelerden farklı olması durumunda da başvuru sahibiyile sözleşme imzalanmaz.

Başvuru sahibi tarafından doldurulmuş olan tematik teknik destek talep formu ve ekleri, teknik destek sözleşmesinin de doğal ekleridir. Bu sebeple, değerlendirmeye tabi tutulan metinde yer alan bilgilerde uygulama esnasında değişiklik yapılmaması esastır.

Tematik teknik desteğin hizmet alımı yoluyla sağlandığı durumlarda, hizmet alımı Ajans tarafından kendi tabi olduğu esas ve usuller çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Uzman/danışman firma, Ajans ile yaptığı hizmet sözleşmesi çerçevesinde, talep edilen teknik desteği Ajans adına başvuru sahibine sağlayacaktır.

Teknik destek faaliyetleri sözleşmenin imzalanmasından itibaren on iki ay içerisinde tamamlanır. Talebin fazla olması, yoğunluk ve başka sebeplerden dolayı, onaylandığı halde on iki ay içinde tamamlanamayan teknik destek faaliyetlerinin uygulama süresi; Ajansın iş yükü, uzman profili ve çalışma programı göz önünde bulundurularak, Genel Sekreter tarafından en fazla bir ay uzatılabilir. Teknik destek faaliyetinin tamamlanmasını müteakip yararlanıcı, **en geç 30 (otuz) gün içerisinde nihai raporunu** Ajansa sunar.

Hedeflerin gerçekleştirilememesi: Desteklenen faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi veya faaliyetin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir.

Sözleşmenin değiştirilmesi: Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulamasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemeyen ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı durdurulabilir.

KALKINMA AJANSLARI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇUKUROVA
KALKINMA AJANSI

Raporlar: Yararlanıcılar, teknik destek faaliyetinin tamamlanmasını müteakip en geç 30 (otuz) gün içerisinde nihai raporunu Ajansa sunar. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Teknik Desteğe Ait Kayıtlar: Yararlanıcı, teknik destek faaliyetlerinin uygulanmasına dair tüm kayıtları şeffaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar, teknik desteğin sözleşmede belirtilen uygulama süresinin bitim tarihinden itibaren 5 yıl süreyle saklanmalıdır.

Denetim: Gerektiğinde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, faaliyet uygulama ve yönetim mekânlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Tanıtım ve Görünürlük: Yararlanıcılar ve ortakları, teknik destek faaliyetlerinde Ajansın sağladığı destek ile T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın genel koordinasyonunu görünür kılmak ve tanıtmak için, Ajansın internet sitesinde (www.cka.org.tr) yayınlanan "Tanıtım ve Görünürlük Rehberi'ne" uygun olarak gerekli önlemleri alır.

EKLER

EK A	EK B
Eğitim/Danışmanlık Bilgi Formu	Mevcut Durum Analizi Formu (Temiz Üretim)
EK C	EK D
Performans Göstergeleri	Temiz Üretim Danışmanlık İçeriği

EK A: EĞİTİM / DANIŞMANLIK BİLGİ FORMU

Başvuru Sahibi tarafından sunulan teknik destek başvurusunun destek almaya hak kazanması durumunda bu formda yer alan bilgiler kullanılarak Ajans tarafından alınacak hizmete ilişkin teknik şartname oluşturulacaktır. Ayrıca, formda yer alan bilgiler eğitim/danışmanlık hizmeti verecek kişi/kurum ile yapılacak sözleşmenin hazırlanmasında esas alınacaktır. Söz konusu veriler yol gösterici nitelikte olacağından ayrıntılı bir biçimde hazırlanması gerekmektedir.

Bu form tavsiye niteliğinde olup Ajans'ın nihai teknik şartnameyi hazırlarken bu formda belirtilen tüm hususları aynen kullanma gibi bir zorunluluğu bulunmamaktadır. Ajans, gerekli gördüğü takdirde eğitim müfredatını revize etme hakkını saklı tutar.

Başvuru Sahibinin Adı	Eğitim/danışmanlık talep eden kurum/kuruluşun adı yazılmalıdır.			
Hizmet Yeri	Eğitim/danışmanlık hizmetinin alınacağı yerin açık adresi yazılmalıdır.			
Hizmet Konusu	Faaliyetin konusu yazılmalıdır (Faaliyet konusunun Başvuru Rehberi'nin 2.1.3 bölümünde belirtilen faaliyet konuları ile uyumlu olmasına dikkat edilmelidir).			
Hizmet Süresi	Eğitimin/danışmanlığın kaç gün süreceği belirtilmelidir.			
Katılımcı Sayısı	Eğitim/danışmanlık faaliyetinden yararlanacak (bizzat faaliyete katılacak) kişi sayısı yazılmalıdır.			
Eğitim/ Danışmanlık Müfredatı	Konusu	Süresi (gün)¹	Toplam Ders Saati	Günlük Ders Saati
	Konu 1			
	Alt Konu (gerekli ise)			
	Konu 2			
	Alt Konu (gerekli ise)			
	Konu 3			
	Alt Konu (gerekli ise)			
	Konu...			

Kurum Yetkilisi
İsim-İmza – Kaşe/Mühür

EK B: BAŞVURU SAHİBİ MEVCUT DURUM ANALİZ FORMU

Başvuru Sahibi tarafından sunulan teknik destek başvurusunun destek almaya hak kazanması durumunda bu formda yer alan bilgiler Ajans tarafından alınacak hizmetin daha sağlıklı bir şekilde ilerlemesi için danışmanlığı sağlayacak uzmanlar tarafından kullanılacaktır. Söz konusu veriler yol gösterici nitelikte olacağından ayrıntılı bir biçimde hazırlanması gerekmektedir.

No	Soru	Cevap
1	Firma adı	
2	Adresi	
3	İlgili kişi (İsim, telefon, e-posta)	
4	Faaliyet alanı (NACE kodu)	
5	Firma hakkında kısa bilgi	
6	Yıllık ciro (Milyon TL)	
7	Toplam çalışan sayısı	
8	Çalışan mühendislerinizin branşlara göre sayıları	
9	Üst yönetimin bu projeye destek seviyesini belirtiniz.	
10	Maliyet kalemlerinizi yüksekten düşüğe doğru % değer şeklinde sıralayınız. (Örnek: %60 hammadde, %20 işçilik, %15 enerji, %5 diğer)	
11	Projede en az 1 kişi danışman firma tarafından yapılacak ziyaretlerde tüm gününü projeye ayıracaktır. Ayrıca danışmanlık süreci boyunca projede aktif rol alacaktır. Projede görev almasını taahhüt ettiğiniz kişilerin ünvanını, toplam tecrübesini ve firmanızdaki tecrübesini yıl olarak belirtiniz.	
12	Kısa vadede kaynak verimliliği (enerji, su, hammadde, atık vs.) yatırımı planlanıyor mu?	
13	Son 5 yılda enerji etüdü yapıldı mı?	
14	Fabrikanın yıllık kaynak tüketimi miktarlarını bileşen bazında belirtiniz.(Elektrik KWH, doğalgaz m ³ , kömür ton, fuel-oil ton, su m ³ , hammadde ve diğer)	
15	Isı kaynağı nedir? (Sıcak su kazanı/buhar kazanı/ kızgın yağ kazanı/elektrikli ısıtma, diğer)	
16	Soğutma sistemleri nedir? (Çiller, VRF/VRV, klima, soğutma kulesi, diğer)	
17	Kojenerasyon tesisi var mı?	

KALKINMA AJANSLARI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜÇUKUROVA
KALKINMA AJANSI

18	Yenilenebilir enerji tesisi var mı?	
19	Fabrikada su nerede ve hangi amaçlarla kullanılıyor?	
20	Kullanılan suyun kaynağı nedir?	
21	Atık veya atık su geri dönüştürülüyor mu?	
22	Fabrikanın yıllık atık üretim miktarını yazınız.	
23	Kalite yönetim sistemi var mı? Varsa isimlerini belirtiniz.	
24	Bugüne kadar iyileştirme faaliyeti (enerji, su, hammadde vb.) desteği alındı mı? Alındı ise detaylarını belirtiniz.	
25	Enerji tüketim değeri proses bazında kayıt altına alınıyor mu? Detaylarını belirtiniz.	
26	Su tüketim değeri proses bazında kayıt altına alınıyor mu? Detaylarını belirtiniz.	
27	Hammadde tüketim değeri proses bazında kayıt altına alınıyor mu? Detaylarını belirtiniz.	

Kurum Yetkilisi
İsim-İmza – Kaşe/Mühür

EK C: PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Başvuru sahiplerinin Tematik Teknik Destek başvurularında performans göstergelerinden kendi faaliyetlerine uygun olanları gösterge olarak belirlemeleri gerekmektedir. Performans göstergelerinin teknik destek uygulama ve raporlama dönemi içerisinde gerçekleştirilmesi beklenmektedir. Buna göre nihai rapor süresi içerisinde gerçekleştirilebilecek ve belgelendirilebilecek göstergelerin seçimine dikkat edilmelidir.

PERFORMANS GÖSTERGELERİ	
Performans Göstergesinin Adı	Birimi
Teknik Desteğin Süresi	Gün
Danışmanlık Hizmetinin Süresi	Saat
Danışmanlık Hizmeti Alan Kurum Sayısı	Adet
Hazırlanan Ön Fizibilite Raporu ve Eylem Planı Sayısı	Adet
Basında Çıkan Haber Sayısı	Adet
Tasarruf Edilen Su Miktarı	m ³ /yıl
Tasarruf Edilen Elektrik Enerjisi Miktarı	Kwh
Tasarruf Edilen Doğalgaz Miktarı	m ³ /yıl
Tasarruf Edilen Kimyasal Madde Miktarı	Ton/yıl
Engellenen Katı Tıbbi Atık, Tehlikeli Atık, Ambalaj Atığı vb. Atık Miktarı	Ton/yıl
Engellenen Sıvı Atık, Endüstriyel Atık Su vb. Miktarı	m ³ /yıl
Engellenen Gaz Emisyonu So ₂ , Nox, Co ₂ , O ₃ , Hc, Pm vb. Miktarı	yg/m ³
Gerçekleştirilen Etüt Sayısı	Adet
Gerçekleştirilen Değer Akış Haritalama Çalışma Sayısı	Adet

EK D: TEMİZ ÜRETİM DANIŞMANLIK İÇERİĞİ

Temiz Üretim etüt çalışmasının amacı tesiste kullanılan su, hammadde ve enerji kaynaklarının detaylı olarak ölçülmesi, analizlerinin yapılması ve her bir kaynak için tasarruf potansiyellerinin belirlenmesidir. Ayrıca tesis için spesifik enerji, su ve hammadde tüketimleri ile atık/atıksu oluşumlarının sektörel Mevcut En İyi Teknikler (MET) ve literatürde yer alan vaka çalışmaları ışığında karşılaştırmasının yapılmasıyla, tesisin değerlendirilmesi hedeflenmektedir. İyileştirme olanakları için yatırım maliyetleri, geri dönüş süreleri vb. belirlenecektir.

Etüt kapsamında tesiste gerçekleştirilecek çalışmalar aşağıda verilmektedir; ²

1. Ön Değerlendirme: Ön değerlendirme kapsamında tesis ziyaret edilerek, her bir proses/birim hakkında bilgi temin edilir. Proseslerle ilgili akış diyagramları, teknik raporlar ve kontrol listeleri (emiyon raporu, katı atık raporu, bakım-onarım listeleri vb.), sürdürülebilirlik raporları ve bunun gibi dokümanlar incelenir.

2. Temiz Üretim Etüdü Kapsamının ve Sınırlarının Belirlenmesi: Ön değerlendirmeden sonra işletme yönetimiyle birlikte Temiz Üretim Etüdü sınırları belirlenir. Talebe ve işletmenin büyüklüğüne/kapsamına göre ya tesisin tümü için her bir prosesi kapsayacak şekilde ya da belirli proses(ler) için temiz üretim etüdü yapılır.

3. Proses Akım Şemalarının Çizilmesi ve Veri Toplanması: Temiz üretim etüdü sınırları ve kapsamı belirlendikten sonra kapsama göre proses akım şemaları çıkarılır. Tesisten temin edilen veriler doğrultusunda spesifik üretim ve tüketim değerleri hesaplanarak, akım şemaları üzerinde gösterilir. Eğer eksik veriler varsa kapsama göre ya varsayım yapılır ya da ölçüm yapılır.

4. Ölçüm ve Analizlerin Yapılması: Veri toplama esnasında tespit edilen eksik veriler (enerji ve su ile ilgili) ölçüm yapılarak belirlenir. Ya da temiz üretim etüdü kapsamına göre tesiste/proseste temiz üretim ekibi tarafından ölçümler gerçekleştirilir. Yapılması planlanan ölçümler ya temiz üretim ekibi tarafından tespit edilen noktaları ya da tesis yönetimi tarafından belirlenen noktaları kapsar.

5. Temiz Üretim Olanaklarının Tespit Edilmesi: Proseslerle ilgili veriler toplandıktan sonra kütle denglikleri kurularak kayıp, kaçak noktaları tespit edilir. Spesifik üretim ve tüketim değerleri literatür ve dünya örnekleri ile kıyaslanarak tesisin mevcut durumu değerlendirilir ve temiz üretim olanakları tespit edilir. Bu aşamada yapılan analizler ve ölçümler yol gösterici nitelikte olacaktır.

6. Ön Fizibilite Çalışması: İşletme yetkilileri ile birlikte önceliklendirilen en fazla 3 adet temiz üretim olanağı için ön fizibilite çalışması yapılarak olanaklar için yatırım maliyeti, ekonomik kazanımlar ve yatırımın geri dönüş süresi hesaplanır.

İşletmede gerçekleştirilen yüz yüze görüşme ve saha çalışması ile etüt yapılarak işletmenin su, hammadde, enerji, personel vb. kaynakları etkin kullanması, mevcut durumda yardımcı işletmelerde (su yumuşatma, buhar kazanı, basınçlı hava sistemleri vb.) kullanılan ekipmanların kapasiteleri, suyun ve enerjinin yoğun kullanıldığı alanların incelenmesinin yapılarak geri kazanımı ve tasarrufu potansiyelleri belirlenir.

İşletmenin üretimine göre ton ürün başına, m² ürün başına veya adet ürün başına su kullanımı, atıksu oluşumu, katı atık oluşumu vb. spesifik üretim-tüketim değerleri hesaplanır. Aynı zamanda benzeri hesaplar hammaddeler ve tüketimi en yoğun ve maliyetli olan kimyasallar için de yapılır.

Araştırma kapsamında ortaya çıkan tüm veri, analiz ve sonuçlar aşağıda verilen örnek rapor formatı halinde sunulacaktır.

KALKINMA AJANSLARI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜÇUKUROVA
KALKINMA AJANSI

..... İŞLETMESİ TEMİZ ÜRETİM RAPORU

İçindekiler

Bölüm 1

1.1 İşletme Bilgisi

Bölüm 2

2.1 Mevcut Durum Analizi

2.1.1 İşletme Üretim Bilgileri

2.1.2 İşletme Kaynak Tüketim Bilgileri

2.1.2.1 İşletme Enerji Tüketim Bilgileri

2.1.2.2 İşletme Su Tüketim Bilgileri

2.1.2.3 İşletme Hammadde ve Yardımcı Maddeler Tüketim Bilgileri

2.1.3 İşletme Atık, Atıksu Bilgileri

Bölüm 3

3.1 Üretim Akım Şeması

3.2 Ana Prosesler

3.3 Yardımcı Prosesler

Bölüm 4

4.1 Temiz Üretim Olanaklarının Belirlenmesi

4.2 Temiz Üretim Olanaklarının Önceliklendirilmesi

4.3 Temiz Üretim Uygulama Planlı Oluşturma

Bölüm 5

5.1 Temiz Üretim Uygulama Zaman Takvimi

5.2 Temiz Üretim Fizibilite Değerlendirmesi

Bölüm 6

6.1 Yaşam Döngüsü Analizi Çalışması

Bölüm 7

Sonuç ve Değerlendirme

**GENÇ
İSTİHDAMI**
KALKINMA 2022-2023
AJANSLARI | TEMASI